

# ኣብ ልዕሊ ቱሪዝም ትግራይ ዝካየዱ ዘለዉ ግልፅን ሰላሕታዊን ጥቕዓታትን ናትና ደረት-አልቦ ሕመቕን፤

## ኣብ ልዕሊ ቱሪዝም ትግራይ ዝካየዱ ዘለዉ ግልፅን ሰላሕታዊን ጥቕዓታት



Some of the rock hewn Churches of Tigrai

ኣብ መስሕብ ቱሪዝም ትግራይ ዝግበር ዘሎ ዝተዋደደ ጥቕዓት(subotage) ካብ ግዛ ናብ ግዛ እናዛየዱን እናገወዱን እዮም- ከምኡ እውን ናትና ሕመቕን!

- መስሕባት ቱሪዝም ሃገርና ንዓለም ከፋልጥ ዝተጣየሽ Ethiopian Tourism Organizaion (ETO) ዝብሃል መንግስታዊ ትካል ንዓለም ኣብ ዝዘርግጦ መስሕባት ኢትዮጵያ ዘላሊ ዶክመንትን ዘዳለዎ ካርታን ኣብ ትግራይ ዝተጠቐሱት ብሕታዊት ናይ ቱሪዝም ስፍራ ኣኸሱም ጥራሕ እያ። ንሱ ንቱሪስታት ዘውፅኦ ናይ ጉዕዞ ፕሮግራም ዝገልጾ እውን በፃሕቲ ሃገር ኣብ ላሊበላ ክልተ መዓልቲ፣ ኣብ ባህርዳር ክልተ መዓልቲ ክሕልፉ፣ ኣኸሱም ንፍርቂ መዓልቲ ጎብንዮም ኣብ ጎንደር ወይ ባህርዳር ተመሊሶም ክሓድሩ ምክሪ ዝህብ እዮ።

- ETO ብዛዕባ መስሕባት ትግራይ ብዛዕባ ኣኸሱም ካብ ዝገለጾ ሓፂር መብርሂ ወፃኢ ብዛዕባ ገራዓልታ፣ ጉንዳጉንዶ፣ ፓርክ ቃፍታ-ሸራሮ፣ ወይ ካልኣት ንመስሕብ ዝኾኑ ቦታታት ዝብሎ ዋላ ሓንቲ የለን። ብዛዕባ ባህርዳር እንትገልፅ ግን ካልእ ተሪፉስ ብዛዕባ ሃፀይ ሃይለስላሰ "ኢድጎም ኣሲሮምላ" እትብሃል ኣጉዶ እውን ብዙሕ ዝብሎ ኣለዎ። ኣብቲ ትካል ኣብ ናይ ሓላፍነት ቦታ ሓዊሱ ብዙሓት ተጋሩ ሰራሕተኛታት ዋላ እንተሃለዉ ፈሪሖም ይመስል ብጩቕ ክብሉ ኣይረኣዩን፤

- ኩለን ክልላት ኢትዮጵያ (አምሓራ፣ ኦሮሚያ፣ ደቡብ ወዘተ) ኣብ ኣዲስ ኣበባ ብዛዕባ ተፈጥሮኣዊን ሰብ-ሰራሕን ብበፃሕቲ ዓዲ ክጎበኑዮሎም ዝደልዩዎም ናይ መስሕብ ቦታታት ዘፋልጡሎም፣ ሓበሬታታት ዝህቡሎም ናይ ሓበሬታ ማእኸላት(Information Desk) ኣለዉዎም፤ እታ ኣብ ጓጓኦ ኣማኢት ተፈጥሮኣዊን ሰብ-ሰራሕን፣ ዝድህሰሱን ዘይድህሰሱን ቅርስታት መስሕባት ቱሪዝም ዝሓቕፈት ትግራይ ግን

አብ ኣዲስ ኣበባ Tourism Information Desk የብላን። ቅድም ኢሉ ሓላፊ ቢሮ ባህልን ቱሪዝምን ክልል ትግራይ ናብ ዝነበሩ ኣይተ መስፍን ኣማረ ካብ ብዙሓት ግዳሳት ወገናት ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ዝመጡ ብዛዕባ ኣድላይነት ምጥያሽ ቤት-ፅሕፈት ሓበሬታ ቱሪዝም ክልልና ዝሕብሩ ምክረ-ሓሳባት ብተደጋጋሚ ተነጻጽሩ። ንኣይተ መስፍን ተኪኡ ሓላፊ ቢሮ ባህልን ቱሪዝምን ክልል ትግራይ ዝኾነ ኣይተ ዳዊት እውን ኣብዚ መዳይ ክሳብ ሓዚ ዝኸዶ ክያዶ የለን።

- ኣብ ሙሉእ ዓለም ዘለዎ ዘለዎ ኤምባሲታት ኢትዮጵያ እውን መስሕባት ቱሪዝም ትግራይ ከይፍለጡን ካብኒ ኣኸሱም ንላዕሊ ብዓል ጢያን ጎንደርን ክጎልሁ ዝደልዩ እዮም። ኣብቲ ሴክተር ዝነጥፍ ሓደ ሓበኛ ትግራዊ ኣብ ቀረባ እዋን ካብ ጀርመን ምስ ዝመጡ በገሕቲ ኣብ ዝነበሮ ረኽቢ ከምዝተረደኦ ኣብ ጀርመን ናብ ዝርከብ ኤምባሲ ኢትዮጵያ ከይዶም ብዛዕባ መስሕባት ቱሪዝም ኢትዮጵያ ሓበሬታ ኣብ ዝሓተቱሉ እዋን ብዛዕባ ኣኸሱም ዝሰምዑ እውን ሓቲቶም ከምዝኾኑን ብዛዕባ ገራዓልታ፣ ጉንዳጉንዶ፣ ይሓ ወዘተ ዝረኽቡዎ ዝኾነ ሓበሬታ ከምዘየሉን እዩ። ጠረጴዛ ሓበሬታ ኣብ ዓለም ዘለዎ ኤምባሲታት ኢትዮጵያ "ስፍራታት መስሕብ ቱሪዝም ትግራይ ከይፍለጣ" ብዝብል ተመሳሳሊ ቅኒት ዝተቐነየ እዩ።

- ብዘይካ ውሑዳት ግዳሳት ተጋሩ መናእሰይ ዘንቀሳቕሱዎን መጎብነይቲ ትካላት ልዕሊ 95 % ማእኸለን ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዝገበሩ ናይ ውልቀ መጎብነይቲ ትካላት ንዝሓለፉ 27 ዓመታት ብዝተዋደደ መልክዑ መስሕባት ትግራይ ንኸይፍለጡ፣ ንኸይገብኩዎ ብዙሕ ብዙሕ ሰሪሖምሉ እዮም። እዚ ምስቲ ንዘመናት ኣብ ልዕሊ ታሪኽ ህዝቢ ዝተገበረ ወራር ፣ ሓቂ ናይ ምጎዕፃዕን ምዝባዕን ወፍሪ ተደማሚሩ ኣብ ታሪኽ፣ ክብርታትን ሓድግታትን ትግራይ ዝተዋደደን ኩናት ዝኣወጁ ኣካላት ፃዕርም ውፅኢታዊ ይኸውን ከምዘሎ ዘመላኽት እዩ።

- ጉዳም ጉንዳጉንዶ ቅድሚ 15 ዓመት ካብ ዝነበሩዎ 150 ፈለስቲ ኣብዚ እዋን እዚ 4 ጥራሕ ተሪፎም ኣለዉ። ምኽንያታት ድማ ዘለዉሉ ቦታ ንልዕሊ ሽሕ ዓመታት ዝተሓረሰ ምስምጂኑ ልምዑነቱ ብምቕናሱን ሓሪሶም ክጥቀሙ ብዘይምኽኣሎምን፤ በገሕቲ ዓዲ ስለዘይመጡዎም ካልእ ምንጪ እቶት ስለዘይብሎምን፤ ዝኾነ ዝሕግዘም ኣካል ስለዘየሉን እዮም። ገሊኦም ኣሪጎም፣ ሓሚሞም ወይ ብጥሜት ሞይቶም፤ ገሊኦም ናብ ጣና፣ ዝዋይ ወዘተ ጉዳማት ከይዶም፤ ሓደሽቲ መነኩሳት ናብቲ ጉዳም ዝመጡ ዕድል እውን የለን። እቲ ጉዳም እዞም ኣብዚ ሰዓት ዘለዉዎ 4 ኣቦታት ምስሓለፉ ካብ ምዕፃው ወፃኢ ካልእ ዕድል ኣይክህልዎን። ኣዝዩ የተሓሳስብ!

- ኣብ ኩሎም ሴክተራት- ማይ፣ መስኖ፣ ሙብራህቲ፣ ኢንዱስትሪ፣ ንግዲ፣ ጉዳይ ወፃኢ፣ ጥዕና ወ.ዘ.ተ ኣብ ልዕሊ ረብሓ ህዝቢ ትግራይ ዝዘመቱ ዝረኣዩን ዘይረኣዩን ሓይልታት ኣለዉ፤ እዚ ምስቲ ናትና ኣፉ ኣውጺኡ ዝዛረብ ኩለመዳያዊ ሕመቕን ልምስትን ተደማሚሩ ክሳብ ሓዚ ኣብ ብሄራዊ ረብሓታትና፣ ክብርታትና፣ ውሕስነት ዘላቂ ህልውና ሰፍ ዘይብል ጉድኣት በዒሉና እዩ፤ ሓዚ ለቢምና ዝበፀሑና ጉድኣታት መሊስና(reverse ገይር) ፣ ዝተፃወዱልና ውዲታት ኣበርዒንና፤ ቀፃሊ ረብሓታትናን ክብርናን ዘረጋግፁ ውሕሉላት ስራሕቲ እንተዘይሰሪሕና ንሓዋሩ እውን እንኸፍሎ ዝበለፀ ዋጋ ከምዝህሉ ዘጠራጥር ኣይኮነን።

ዘፅኣት